

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του ερωτήματος της Δ.Ε.Υ.Α. με αριθ. πρωτ. εισαγ. Ε.Δ.Ε.Υ.Α.
1891/19.11.2012

Ερωτάται αν το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. εμπίπτει στις διατάξεις του κεφαλαίου Ζ.3 «Αργία στο πλαίσιο της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας» του πρόσφατου ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/12.11.2012).

Επί του ανωτέρω ερωτήματος η γνώμη μου είναι η εξής:

Η παρ. 6 της υποπαραγράφου Ζ.3 (Αργία στο πλαίσιο της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας) **του κεφαλαίου Ζ** (Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) **του ν. 4093/2012** (Έγκριση Μεσοπροθέσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπροθέσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016) **ορίζει:** « Οι διατάξεις των άρθρων 103 και 104 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), **107 και 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και**

Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) και 88 και 89 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000), όπως ισχύουν, έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό που εργάζεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στις υπηρεσίες, οι υπάλληλοι των οποίων διέπονται από τους ανωτέρω Κώδικες. Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις των άρθρων 103, 104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειες της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες, που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 51 του ν. 1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009».

α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 (ήτοι από «οι διατάξεις των άρθρων» έως διέπονται από τους ανωτέρω Κώδικες») εφαρμόζεται μόνο στους υπαλλήλους των Δ.Ε.Υ.Α. που προέρχονται από μετάταξη ή απόσπαση από Δήμους και οι οποίοι βάσει του άρθρου 7 παρ. 5 του ιδρυτικού νόμου των Δ.Ε.Υ.Α. 1069/80 διέπονται ως προς όλες τις υπηρεσιακές μεταβολές και τα δικαιώματα από τις διατάξεις που διέπουν το προσωπικό των Δήμων, ήτοι το ν. 3584/2007 (Κώδικας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων). Συνεπώς, το πειθαρχικό δίκαιο των εν λόγω

υπαλλήλων ταυτίζεται πλήρως με εκείνο των δημοτικών υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων τροποποιήσεων που επιφέρει στις πειθαρχικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων ο υπό εξέταση νόμος 4093/2012.

β) Το δεύτερο εδάφιο (το εναπομείναν μέχρι το τέλος της παραγράφου) της παρ. 6 εφαρμόζεται στους λοιπούς υπαλλήλους των Δ.Ε.Υ.Α., δεδομένου ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. βάσει του άρθρου 14 του ν. 2190/94 όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009 ανήκουν στο δημόσιο τομέα (βλ. άρθρο 14 περ. 1γ «Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους»).

Ως προς το λοιπό προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α., ωστόσο, ισχύει ήδη η διάταξη της παρ. 8 του ιδρυτικού νόμου των Δ.Ε.Υ.Α. 1080/80, σύμφωνα με την οποία προκειμένου περί του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού της επιχειρήσεως εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες πειθαρχικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Η φαινομενική σύγκρουση των δύο νόμων επιλύεται υπέρ του πρώτου για τους ακόλουθους λόγους:

1. Η σύγκρουση είναι φαινομενική γιατί ο νέος νόμος 4093/2012 δεν καταργεί όλες τις ισχύουσες για τους υπαλλήλους των Δ.Ε.Υ.Α. πειθαρχικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, αλλά καταργεί εκείνες που έρχονται σε αντίθεση με το νέο θεσμικό πλαίσιο δηλαδή εκείνες που διέπουν μόνο τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως

σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία καθώς και τις συνέπειες αυτής. Σε κάθε περίπτωση, ελλείψει ειδικής πειθαρχικής διάταξης της εργατικής νομοθεσίας **εφαρμόζονταν έως τώρα αναλόγως** οι πειθαρχικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων καθότι ήταν πληρέστερες.

2. Περαιτέρω, από την τελεολογική ερμηνεία του κεφαλαίου Z – υποπαράγραφος Z.3 **συνάγεται ότι σκοπός του νομοθέτη είναι, ενόψει των έκτακτων δημοσιονομικών και μεταρρυθμιστικών συνθηκών που επικρατούν προσφάτως στη χώρα, να τροποποιήσει τις υπάρχουσες πειθαρχικές διατάξεις κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εφαρμόζονται κατά τρόπο ομοιόμορφο σε όλο το δημόσιο τομέα και τους φορείς αυτού.** Προς τούτο, ο νέος νόμος εξειδικεύει ρητὰ την έννοια του δημοσίου τομέα, ώστε το πεδίο εφαρμογής του να είναι σαφές.

3. Συναφώς, η αιτιολογική έκθεση του νόμου αναφέρει αφενός για το **κεφάλαιο Z** (Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) και **αφετέρου για την υποπαράγραφο Z.3** (Αργία στο πλαίσιο της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας) **τα κάτωθι:**

«[Z] Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου Z' επιχειρείται **ευρεία αναμόρφωση θεσμών** του υπαλληλικού μας δικαίου, η οποία μέσω ενός νέου πλαισίου **κινητικότητας του προσωπικού του δημόσιου τομέα** αποσκοπεί πρωτίστως στη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων αξιοποίησής του προς το συμφέρον της δημόσιας υπηρεσίας και με στόχο την ισόρροπη κάλυψη των πολύ διαφορετικών κατά φορέα ή υπηρεσία αναγκών σε προσωπικό και την εξάλειψη ανορθολογικών

καταστάσεων, όσον αφορά τις πραγματικές ανάγκες και τη διαφορετική εργασιακή επιβάρυνση των υπαλλήλων σε σχέση με τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε φορέα. Με τις ίδιες διατάξεις επιχειρείται επίσης να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο, μεγάλος αριθμός υπαλλήλων που έχουν καταδικασθεί ή διώκονται για σοβαρά ποινικά ή πειθαρχικά αδικήματα να παραμένουν στη θέση τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα, κατά τα οποία διαρκεί η ποινική ή πειθαρχική εκκρεμότητα των υποθέσεών τους, με δυσμενέστατες συνέπειες για το κύρος και τη λειτουργία των υπηρεσιών.

[2.3] Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αντικαθίστανται και τροποποιούνται διατάξεις των κωδίκων των δημοσίων υπαλλήλων, των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. και των δικαστικών υπαλλήλων, οι οποίες αφορούν τις περιπτώσεις θέσεως προσωπικού σε αυτοδίκαιη και δυνητική αργία. Ταυτόχρονα οι ρυθμίσεις αυτές επεκτείνονται και εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις και συνέπειές τους, σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα και σε όλες τις κατά περίπτωση πειθαρχικές διαδικασίες που ισχύουν και εφαρμόζονται στους φορείς του. Με τις ρυθμίσεις αυτές διευρύνονται οι περιπτώσεις που οι υπάλληλοι τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση απομάκρυνση όσων διώκονται ή τιμωρούνται για σοβαρά ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα. Ταυτόχρονα όμως ο θεσμός της αυτοδίκαιης αργίας εξοπλίζεται με ευελιξία, που προσφέρει τη δυνατότητα στα αρμόδια όργανα, εκτιμώντας το συμφέρον της υπηρεσίας, να επαναφέρουν στα καθήκοντά τους ή να μετακινούν εσωτερικά τους υπαλλήλους που επανέρχονται (εξαιρούνται οι ποινικώς διωκόμενοι και οι τιμωρηθέντες με την ποινή της οριστικής παύσης), ακόμη και πριν αρθούν οι τυπικοί λόγοι που οδήγησαν στην

επιβολή της αυτοδίκαιης αργίας, όταν κριθεί αιτιολογημένα ότι, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, δεν είναι εξ αντικειμένου αναγκαία η συνέχιση της παραμονής του υπαλλήλου εκτός υπηρεσίας. Οι διατάξεις για την αργία ορίζεται ρητά ότι εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς πειθαρχικές διαδικασίες. Ακόμη παρέχεται στο δικαστή της αιτήσεως αναστολής η ευχέρεια, σε κάθε περίπτωση θέσεως υπαλλήλου σε αργία (αυτοδίκαιη ή δυνητική), να διατάσσει ως προσωρινό μέτρο την αύξηση των αποδοχών της αργίας έως το 75% των νομίμων αποδοχών, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά με βάση τα προσαγόμενα στοιχεία και την εν γένει εισοδηματική και περιουσιακή κατάσταση του υπαλλήλου (π.χ. έλλειψη ιδιόκτητης στέγης, έλλειψη τραπεζικών καταθέσεων ή άλλων πόρων) και της οικογένειάς του (σύζυγος, τέκνα) ότι θα κινδυνεύσει σοβαρά και άμεσα ο βιοπορισμός τους. Το 75% των αποδοχών καταβάλλεται απ' ευθείας εκ του νόμου στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης αργίας που προβλέπονται όταν ασκείται πειθαρχική δίωξη για συγκεκριμένα πειθαρχικά παραπτώματα».

Τέλος, σύμφωνα με την υποπαράγραφο Ζ.4 του ίδιου κεφαλαίου (Ζ) του ίδιου νόμου (4093/2012): «Εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος [σημειώνεται ότι ο νόμος 4093/2012 δημοσιεύθηκε στις 12.11.2012 (ΦΕΚ Α 222)], οι Διευθύνσεις προσωπικού των υπηρεσιών ή φορέων που καταλαμβάνονται από τις υποπαραγράφους Ζ2 και Ζ3 αποστέλλουν στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατά λόγο των ονομάτων των υπαλλήλων οι οποίοι:

α) τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης της θέσης τους, β) τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία.

4. Εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, οι Διευθύνσεις προσωπικού των φορέων της περίπτωσης 1 αποστέλλουν στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης:

α. τον αριθμό των θέσεων που καταργούνται σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση του παρόντος, καθώς και αντίγραφα των ατομικών διοικητικών πράξεων θέσης σε διαθεσιμότητα των υπαλλήλων που, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, καταλαμβάνουν τις καταργούμενες οργανικές θέσεις,

β. τις πράξεις με τις οποίες τίθενται, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, σε αυτοδίκαιη αργία υπάλληλοι, κατ' εφαρμογή της υποπαραγράφου Ζ.3 του νόμου αυτού.

5. Η μη αποστολή των στοιχείων των περιπτώσεων 3 και 4 εντός της ανωτέρω προθεσμίας αποτελεί σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προστίμου, η οποία ισούται με το % των αποδοχών των υπαλλήλων».

Η δε ΔΙΔΑΔ-ΔΙΠΙΔΔ/οικ.26188/12.11.2012 εγκύκλιος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης παρέχει τις κάτωθι κατευθυντήριες οδηγίες ως προς το θέμα αυτό:

«Άμεσες ενέργειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου Ζ:

Α. Για την άμεση εφαρμογή των προαναφερόμενων ρυθμίσεων, οι Διευθύνσεις Προσωπικού των υπηρεσιών ή φορέων που καταλαμβάνονται από τις υποπαραγράφους Ζ2, Ζ3 και Ζ4 καλούνται όπως προβούν στις παρακάτω ενέργειες:

1. Εντός 5 (πέντε) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου, οι Διευθυντές Διοικητικού/Προσωπικού του συνόλου των φορέων και υπηρεσιών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, είναι υποχρεωμένοι να αποστέλλουν στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, κατάλογο ονομάτων των υπαλλήλων οι οποίοι:

α. Τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης της θέσης τους

β. Τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή των ατομικών στοιχείων των υπαλλήλων που τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας ή αργίας αποτελεί εκπλήρωση της πάγιας υποχρέωσης των υπηρεσιών Διοικητικού/Προσωπικού να επικαιροποιούν τα στοιχεία της απογραφής σε κάθε περίπτωση υπηρεσιακής μεταβολής του προσωπικού τους, δεδομένου ότι τόσο η θέση σε διαθεσιμότητα όσο και η αναγκαστική αργία συνιστούν μεταβολή της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου. Σημειώνεται ότι η άμεση υποβολή των στοιχείων αυτών εξυπηρετεί την ταχύτερη μετακίνηση του προσωπικού που τίθεται σε διαθεσιμότητα για την κάλυψη των υφιστάμενων υπηρεσιακών αναγκών. Υπενθυμίζεται ότι η θέση σε καθεστώς διαθεσιμότητας ή αργίας επέρχεται αυτοδίκαια με τη δημοσίευση του Νόμου.

Η αποστολή των στοιχείων γίνεται με την ακόλουθη ηλεκτρονική διαδικασία:

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://apogرافي.gov.gr/kinitikotita> και στο πεδίο «1. Εφαρμογή καταγραφής στοιχείων υποπαραγράφου Ζ.4. – Κατάργηση Ειδικοτήτων και Θέσεων» αποστέλλονται συγκεντρωτικά στοιχεία με τη συμπλήρωση των πεδίων:

1. Αριθμός υπαλλήλων ΔΕ ΙΔΑΧ που καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του νόμου,
2. Συνολικός αριθμός διοικητικών υπαλλήλων του φορέα, μονίμων και ΙΔΑΧ, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής βαθμίδας,
3. Συνολικός αριθμός τακτικού (μονίμων και ΙΔΑΧ) προσωπικού του φορέα.

Σημειώνεται ότι η πιο πάνω υποχρέωση των Προϊσταμένων Διευθύνσεων Διοικητικού/Προσωπικού συντρέχει ανεξάρτητα από το εάν, όπως θα προκύψει από την εφαρμογή των κριτηρίων της υποπαραγράφου Ζ.4, ο φορέας ή η υπηρεσία τους καταλαμβάνεται από τη ρύθμιση για κατάργηση θέσεων. Στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση και στο πεδίο «2. Εφαρμογή καταγραφής στοιχείων υποπαραγράφου Ζ.3. – Αργία στα πλαίσια της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας» υποβάλλονται συγκεντρωτικά στοιχεία για την περίπτωση των υπαλλήλων που τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία.

Για την περίπτωση των υπαλλήλων που τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία υπό τη συνδρομή των περιπτώσεων 1.δ και 1.ε , η αποστολή των στοιχείων πρέπει να γίνει άμεσα και πάντως όχι πριν την πάροδο δύο (2) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας εγκυκλίου, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά είναι ήδη στη διάθεση των υπηρεσιών.

Για τις περιπτώσεις 1α, 1β, 1γ ισχύει η πενθήμερη προθεσμία.

Εντός της ίδιας ως άνω πενθήμερης προθεσμίας από τη δημοσίευση του νόμου, οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Διοικητικού / Προσωπικού μόνο των φορέων και υπηρεσιών του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, υποχρεούνται να επικαιροποιήσουν στη βάση του Μητρώου Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου (Απογραφή) τα στοιχεία εκείνα των υπαλλήλων

που τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας ή αυτοδίκαιης αργίας και στη συνέχεια να τους αποδεσμεύσουν, με την αιτιολογία «Θέση σε καθεστώς διαθεσιμότητας» ή «Θέση σε αργία» αντίστοιχα. Οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Διοικητικού/ Προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, εκτός της ως άνω υποβολής στην εφαρμογή <http://apografi.gov.gr/kinitikotita> των συγκεντρωτικών στοιχείων, υποχρεούνται να αποστείλουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση kinitikotita@ydmed.gov.gr αρχείο excel, αναφέροντας τα στοιχεία των υπαλλήλων που τίθενται σε καθεστώς διαθεσιμότητας ή αυτοδίκαιης αργίας (ΑΦΜ, Ονοματεπώνυμο, Πατρώνυμο, Ειδικότητα/Κλάδο, Ημερομηνία Γέννησης).

2. Κοινοποίηση πράξεων

Εντός **δέκα** (10) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου, οι Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού των φορέων αποστέλλουν **στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση kinitikotita@ydmed.gov.gr**

Α. αντίγραφα των διαπιστωτικών πράξεων κατάργησης θέσεων κατ'εφαρμογή της υποπαραγράφου Ζ.4 του παρόντος νόμου (Παράρτημα II-Υπόδειγμα Α')

Β. αντίγραφα των ατομικών διοικητικών πράξεων θέσης σε διαθεσιμότητα των υπαλλήλων που υπηρετούσαν στις καταργούμενες θέσεις (Παράρτημα II-Υπόδειγμα Β')

Γ. τις πράξεις με τις οποίες τίθενται, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, σε αυτοδίκαιη αργία υπάλληλοι, κατ'εφαρμογή της υποπαραγράφου Ζ.3 του νόμου αυτού (Παράρτημα II-Υπόδειγμα Γ').

Υπενθυμίζεται ότι η μη αποστολή των στοιχείων εντός της ανωτέρω προθεσμίας αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προστίμου, η οποία ισούται με το ¼ των αποδοχών των υπαλλήλων».

Συνεπώς, το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. εμπίπτει στις διατάξεις του κεφαλαίου Ζ.3 «Αργία στο πλαίσιο της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας» του πρόσφατου ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222/12.11.2012) και ως εκ τούτου οι Διευθυντές Διοικητικού/Προσωπικού αυτών οφείλουν να πράξουν τα νόμιμα.

Αθήνα, 20.11.2012

Πάνος Ζυγούρης